

Posudek vedoucího diplomové práce

Autor diplomové práce: Bc. Lenka Hrubá
Název diplomové práce: Preventivní péče o historické knižní fondy
Vedoucí diplomové práce: Mgr. Jan Hutař, Ph.D.

Hodnocení: velmi dobře

Posudek: 16. 1. 2013

Cíl práce:

Cíl práce, jak byl uveden v zadání diplomové práce, byl naplněn. Práce obsahuje všechny části, poslední část o reformátování je do jisté míry přehledová, jak je zdůvodněno v předmluvě.

Volba tématu:

Téma navrženo diplomantkou na základě tématu bakalářské práce.

Struktura práce:

Práce odpovídá zadání, jednotlivé kapitoly na sebe logicky navazují a celý text je tak dobře čitelný jako celek. Poslední kapitola o reformátování má spíše informativní charakter, jak je uvedeno v předmluvě.

Obsahová úroveň práce:

Diplomantka se snažila postihnout alespoň rámcově všechny aspekty rozsáhlého tématu. Cílem bylo popsat problematiku preventivní péče o historické knihovní fondy v jejich fyzické podobě. Jde o téma rozsáhlé, od počátku tedy bylo jasné, že text bude úvodem do problematiky, který má dát přehled všech problémů, nastin možných řešení a být pomocníkem a výchozím bodem pro zájemce o tuto problematiku. Toto se autorce podařilo.

Úvod přibližuje historické fondy, jejich specifika. Kapitola 1. definuje historické knižní fondy a preventivní péči. Autorka nabízí několik definic, které zdařile je komentuje a nalézá definici nejvhodnější. Správně uvádí, že spousta historických dokumentů je hodnotná nejen informačním obsahem, ale i tím, že jsou uměleckým artefaktem. Citovaná definice preventivní péče je vhodně vybraná.

Kapitola 2. podává přehled degradačních činitelů, žádný není opomenut, popisy jsou v pořádku, včetně částí o dopadech činitelů a o možnostech, jak těmto dopadům zabránit nebo je zmírnit. Kapitola obsahuje do jisté míry základní informace, někdy je ovšem struktura jednotlivých podčástí mírně nepřehledná (míchání příčin poškození s opatřeními proti nim apod.). Část 2.3 o chemických degradačních činitelích je příliš stručná, chybějí informace o souvislosti chemického poškození a klimatických podmínkách, vztah ke konkrétním typům nosičů (papír, pergamen apod.). Určitě by bylo možné napsat více o podstatě a dopadech problému s inkousty apod.

Kapitola 3. je velmi podrobná a nemám větších připomínek. Autorka správně odkazuje na normu ČSN, její text je tak použitelný v reálných českých podmínkách.

Kapitola 4 popisující zpřístupňování, zápůjčky a výstavy apod. obsahuje všechny důležité informace k tématu, které mohou být spouště pracovníků knihoven i muzeí užitečné (např. výpůjčka mimo instituci na výstavu je velmi podrobná).

Kapitola 5. o reformátování je takřka výhradně doplňková, což platí zvláště pro část popisující digitalizaci. Mikrofilmování a v dnešní době hlavně digitalizace s historickými dokumenty souvisejí, je prováděno a fyzické dokumenty chrání, ale není hlavní náplní této práce. I tak autorka popsalá základní charakteristiky, východiska a problémy mikrofilmování a digitalizace. Určitě by však stálo za to doplnit

vývoj reformátování historických dokumentů (včetně digitalizace) v ČR (Manuscriptorium, ostatní projekty).

Práce nemá stěžejní kapitolu, kapitoly 2, 3 a 4 jsou si rovny a jsou informačně na stejné úrovni. Ocenit lze způsob, kterým je problematika popsána. Autorka se nezabíhá do technických podrobností, text je tak pochopitelný i pro laika. Dobrým doplňkem jsou přílohy, které dokreslují některé skutečnosti v textu a mohou být užitečné pro praxi.

K obsahu práce kromě výše uvedeného nemám výhrady.

Metody použité v práci:

Práce je autorskou kompilací relevantních zdrojů, částečně autorka čerpá z bakalářské práce a průzkumu, který tehdy provedla. Diplomantka zvládá syntézu použitých zdrojů a jejich zasazení do souvislostí, včetně vlastního pohledu na ně.

Aktuálnost obsahu:

Téma práce je aktuální, problematika se stále vyvíjí. Přehledový text, jako je tato diplomová práce, je vždy přínosem.

Vlastní přínos ke zpracované tématice:

Autorka dobře zvládla práci s prameny, orientaci a vsazení zahraničních zdrojů do českého prostředí. Z textu je cítit, že byl psán se záměrem jej později sdílet s knihovníky, které by mohl zajímat.

Využitelnost v praxi:

Text může být po úpravách použitelný jako úvod do problematiky pro odborné pracovníky knihoven a muzeí.

Stylistická úroveň práce:

Text je čtivý, na několika místech zarazí nešťastné používání trpného rodu (za nejlepší způsob se považuje; částice se označují za prach; knihy by se neměly vytahovat z regálu apod.). Občas by neškodilo oddělovat tematicky odlišné odstavce – str. 25 první odstavce. V textu jsou použity překlady zahraničních zdrojů; kapitoly si drží stejnou stylistickou úroveň odborného textu.

Volba informačních zdrojů:

Autorka použila velký počet nových i starších, ovšem stále platných, českých i zahraničních zdrojů. Citace jsou podle nové normy.

Formální úprava práce:

Práce obsahuje přílohy, které jsou vhodně vloženy na konci práce. To, že je autorka nedala do relevantních kapitol, přispívá přehlednosti. Grafická úprava je dobrá, nejsou ovšem číslovány všechny úrovně nadpisů.

Hodnocení průběhu spolupráce:

Diplomantka konzultovala, posílala průběžně části práce a dbala připomínek vedoucího.

Doplňující dotazy pro diplomanta:

Předloženou diplomovou práci doporučuji k obhajobě

Podpis